

Puppy's van malafide handelaren krijgen vaak gedragsproblemen

TEKST EN FOTO JOHN EKKELBOOM

A photograph of a woman on the left and a man on the right, both smiling, standing in front of a brick wall. The woman is wearing a dark jacket over a red top and blue jeans. The man is wearing a dark suit jacket over a light blue shirt and glasses. The background is a brick wall with red and grey bricks.

Door de coronapandemie werken en studeren veel mensen thuis en staan de sociale contacten op een laag pitje. Om dat hiaat op te vullen, is de belangstelling voor een hond als gezelschapsdier sterk toegenomen. Een mogelijk probleem bij de aanschaf van een puppy, is dat die afkomstig kan zijn uit het malafide circuit. Daar worden de hondjes veel te jong weggehaald van het moederdier, waardoor er ernstige gedragsproblemen kunnen ontstaan.

In de Gedragskliniek voor Dieren van de faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht komt gedragsbioloog Claudia Vinke ze regelmatig tegen: honden met ernstige gedragsproblemen. Een deel daarvan is als puppy naar Nederland gekomen via de malafide handel. 'Daar schrik ik telkens toch weer van. Wij zien hier uiteraard het topje van de ijsberg. Het gaat om een landelijk probleem', zegt Vinke. Ook Paul Overgaauw is goed op de hoogte van dit fenomeen. Hij is dierenarts, microbioloog en parasitoloog bij het Institute for Risk Assessment Sciences (IRAS) van de faculteit Diergeneeskunde. Volgens zijn berekeningen worden er jaarlijks zo'n 50.000 tot 70.000 puppy's geïmporteerd, meestal vanuit Oost-Europese landen. 'Dat aantal wordt alleen maar meer nu mensen door corona steeds vaker een puppy in huis nemen. De commerciële fok is een lucratieve handel.'

MARKTPLAATS

Doordat Vinke de eigenaren van honden met gedragsproblemen altijd vraagt waar een puppy is gekocht, heeft ze een globaal inzicht van waar de malafide handelaren zich in Nederland bevinden. 'Het zijn toch vaak

dezelfde adressen waar de hondjes zijn gekocht. Ik krijg dan vaak te horen dat het hele aardige mensen waren. Die handelaren adverteren doorgaans op Marktplaats, waarbij ze aangeven dat ze bijvoorbeeld toevallig net een nestje hebben met jonge hondjes. Mooie foto's erbij moeten de koper extra verleiden. Vaak zijn het doorgefokte mengelmoesjes afkomstig uit het buitenland. De malafide handelaren interesseert het niets. Ze schieten overigens als paddenstoelen uit de grond. Dat is toch wel zorgwekkend.'

De honden van rasfokkers beschikken altijd over de nodige papieren en inentingen. De malafide handelaren, die puppy's exporteren of importeren, sjoemelen daarmee. Er zijn zelfs dierenartsen die meewerken aan het vervalsen van de papieren en het toedienen van een valse chip, wat de controle op deze illegale praktijken bemoeilijkt. Als groot probleem noemt Overgaauw het veel te jong weghalen van de puppy's bij het moederdier. Hij legt uit dat de regelgeving bepaalt dat pups uit het buitenland na twaalf weken gevaccineerd moeten zijn tegen rabies en pas na de leeftijd van vijftien weken mogen worden geïmporteerd.

In de zogenaamde puppymills – de commerciële productiebedrijven van jonge hondjes in met name de voormalige Oostbloklanden – gebeurt dit alles vaak niet volgens de voorgeschreven regels, weet de IRAS-onderzoeker. 'Soms worden ze al na zes weken verhandeld. Als de puppy's ouder worden, gaan ze meer eten en kosten ze de handelaar dus ook meer geld. Door de verminderde weerstand zien we bij dergelijke pups vaak Giardia-infecties en zelfs nog sterfte door parvovirus. Hoe eerder de dieren zijn verkocht, des te meer de handelaren verdienen en de teef weer loops kan worden voor een volgende worp.'

ADHD-ACHTIGE HONDEN

Te jong weghalen bij het moederdier kan grote gevolgen hebben voor de gedragsontwikkeling van een hond. Vinke zegt dat een bonafide fokker idealiter wacht totdat de moeder zelf geleidelijk de pup verlaat. 'Het moederdier loopt op een gegeven moment weg als de pup weer melk wil. Dat gebeurt doorgaans tussen de acht en tien weken. Deze spontane spening leidt tot veel minder stress dan wanneer de band abrupt wordt afgebroken. Ook leert de moeder de puppy

om te gaan met prikkels, zoals geuren, geluiden en die via de tastzin. In deze vroege fase van socialisatie speelt zij een essentiële rol. Later wordt het nestje en de omgeving belangrijker. Door deze natuurlijke ontwikkeling krijg je een stress-stabiele puppy. Haal je daarentegen een puppy heel vroeg uit het nest, dan wordt het hondje angstig, onzeker, onrustig en soms zelfs agressief. Zo'n prikkel-sensitieve hond kun je bijna niet trainen. We zien helaas steeds vaker dergelijke adhd-achtige honden.'

Doordat er nu tijdens de coronapandemie meer mensen een puppy aanschaffen, verwacht Vinke dat de consequenties ervan over een jaar merkbaar zullen zijn. Niet alleen vanwege de kans dat een puppy veel te vroeg uit het nest is gehaald maar ook omdat nu gedurende deze coronaperiode de puppytrainingen stilliggen en veel nieuwe eigenaren de hele dag thuis zijn. 'Zo leert de puppy niet om ook alleen thuis te moeten zijn. We krijgen denk ik te maken met veel honden met gedrags- en lichamelijke problemen. We zetten ons schrap. Verder ben ik bang dat veel mensen uiteindelijk afscheid nemen van hun hond en daardoor de asiels vol komen te zitten.' Overgaauw vult aan dat de meeste mensen een puppy kopen met de beste bedoelingen maar zich vaak

tevoren onvoldoende oriënteren. 'Daarop blijven we hameren. Er worden te veel impulsaankopen gedaan.'

GEDIPLOMEERD GEDRAGSTHERAPEUT

Vinke en Overgaauw vinden dat de overheid meer moet handhaven. Dat gebeurt volgens hen nu te weinig. Ook zijn ze voorstander van een - liefst definitief - houdverbod voor fokkers die zich niet aan de regels houden en de puppy's niet diervriendelijk behandelen. Overgaauw: 'Helaas zien dierenartsen de hondjes pas nadat ze zijn aangeschaft. Wellicht is het verstandig een spreekuur in het leven te roepen waar assistenten gratis advies geven bij de aanschaf van een pup. Dat kunnen ze combineren met tips over voeding, opvoeding en puppytraining.' Vinke raadt

dierenartsen tevens aan ongevraagd advies te geven over het gedrag van een hond, net zoals bij een consultatiebureau voor kinderen. 'Indien nodig kun je dan doorverwijzen naar een gediplomeerd gedragstherapeut. Hoe langer een gedragsprobleem inslijt, des te slechter de prognose. 🐾'

Hoewel hondenscholen vanwege corona dicht zijn voor reguliere puppyncursussen, zijn er toch scholen die naar creatieve oplossingen hebben gezocht. Zo wordt er online of privéles gegeven en proberen hondenscholen nieuwe eigenaren te begeleiden met filmpjes. Informeer bij hondenscholen of gedragstherapeuten in de buurt voor de mogelijkheden tijdens de coronapandemie.

LEEFTIJSBEPALING VIA SNIJTANDEN

Het is niet eenvoudig om de leeftijd van puppy's exact te bepalen, wat ook handig zou zijn bij het opsporen van illegale handel in deze dieren. Wellicht dat dit in de toekomst mogelijk is dankzij een project van het departement Clinical Sciences en het Expertise Centrum Genetica, beide van de faculteit Diergeneeskunde. Specialist veteri-

naire tandheelkunde Henriëtte Booij-Vrieling en specialist interne geneeskunde Hille Fieten bouwen nu een database met de leeftijden van pups waarop die hun snijtanden wisselen. De bedoeling is informatie te verzamelen van een groot aantal honden van uiteenlopende grootte en ras in de leeftijd van tien tot twintig weken. Aan

dierenartsen de oproep om dit onderzoek onder de aandacht te brengen bij hun klanten. Uiteindelijk kunnen ook deze professionals van de data gebruikmaken bij het vermoeden dat een puppy jonger is dan de paspoortleeftijd.

<https://diergeneeskunde.nl/leeftijdsbepaling/>